

Време масовних шопинг тура у потрази за јефтинијим животним намирницама у земљама у окружењу је дефинитивно иза нас. Ипак, гардероба је сигурно јефтинија у време празника и то у земљама чланицама ЕУ, цигарете су убедљиво најјефтиније у Србији, баш као што је бензин најскупљи. Због тога мештани пограничних места често наднице зарађују код суседа, поправљају зубе или иду у набавке у време акција по мегамаркетима код комшија.

РЕПУБЛИКА СРПСКА

Дилему да ли је роба широке потрошње јефтинија у Србији или Републици Српској тешко је прецизно разрешити с обзиром да у обе државе, које граничи Дрина, постоје одређени производи због којих вреди прећи на другу страну реке. Отварањем трговачких мегамаркета у Зворнику и Бијељини, Лозничани, али и житељи других места с десне обале Дрине, редовно су почели да одлазе у ова места не само по гориво него по остале потрепштине.

У просеку, уштеда није могла бити већа од двадесетак процената, али повраћај ПДВ-а, који у Републици Српској износи 17 одсто, примамљива је варијанта за очување кућног буџета.

- Поред јефтинијег горива, одласком у неки од бијељинских мегамаркета, могуће је уштедети нешто пара, али њих најчешће потрошимо у ресторану. Тако спојимо куповину и излет јер обично викендом одлазимо у куповину - каже Младенка Ђелић из Лознице, додајући да барем два пута месечно купује у Бијељини.

Оно што житељи Козлука, Роћевића или Главичице виде као повољност у Србији то је већи асортиман робе у лозничким радњама па због тога често долазе по гардеробу, обућу или сухомеснату храну.

Куповину у пограничном делу Републике Српске посебно олакшава прихватање свих валута, како евра и конвертибилних марака тако и динара.

МАЂАРСКА

Укидање визног режима највише користи донело је Суботичанима. Они који често одлазе у набавку преко границе кажу да највише купују слаткише, сухомеснате производе, фирмирану одећу и обућу. Искусни шопинг путници тврде да у Мађарској треба избегавати рибу и јунетину, јер је скупља него код нас, али зато пилетина стаје свега половину овдашње цене.

Суботичанка Ана Стантић барем једном месечно одлази у Мађарску.

- Обично нас иде четворо како бисмо поделили трошкове горива. Преко интернета се информишемо када су акције, а на износе преко 42.000 форинти добија се и поврат пореза у висини од 15 до 25 одсто у зависности од врсте производа. У почетку сам ишла како бих куповала намирнице и гардеробу члановима породице и себи, али сада понешто и продам - каже Ана Стантић.

У комшилуку, додаје, има правих распродаја и снижења по мегамаркетима.

Мађари истовремено долазе на суботички бувљак да би обновили музичку колекцију пиратским носачима звука.

ХРВАТСКА

- Далеко је то од онога што смо имали пре три године. Сад уђе понеко из Хрватске да купи цигарете, понекад пиво или сокове - каже продавачица у маркету COOL, удаљеном стотинак метара од граничног прелаза у Бачкој Паланци. Свега три километра од овог места удаљен је градић Илок у Хрватској око кога су велике површине под виноградима. Паланчани кажу да наши грађани највише у Хрватској продају свој рад јер је надница за рад у пољопривреди око 150 куна, а то је 20 евра, а више зараде они који режу винову лозу. Наши још у Хрватској купују и лож-уље које покреће тракторе, а око 40 посто је јефтиније него на нашим пумпама.

Купци из Хрватске долазе по намештај и цигарете које су у Србији дупло јефтиније.

У Бачкој Паланци, али и у Богојеву које се граничи са Ердутом у Хрватској наши предузетници и занатлије имају доста муштерија "с оне стране". Тако су вулканизерске, фризерске, зубарске, механичарске и сличне услуге за око 20 посто јефтиније у Србији.

БУГАРСКА

Време масовних шопинга у Бугарску дефинитивно је прошло, мада је "прекогранична трговинска сарадња" и даље врло жива. Поготово суботом када је пијачни дан. Тада око пијаца у Пироту има доста продаваца из суседне Бугарске који купцима из овог краја нуде јефтин доњи веш, тренерке, пицаме, крпе, столњаке, одећу... А Бугари у маркетима, продавницама и месарама у Пироту купују млеко и млечне производе, зејтин, сухомеснате производе, "плазма кекс", цигарете које су код њих јако скупе, али и кромпир и лук и друге пољопривредне производе.

Роберт Илић из Пирота повремено путује у Бугарску и каже да су цене углавном исте.

- Кућна хемија је тамо јефтинија и до 15 посто, али само на акцијама викендом. У ценама гардеробе нема неке велике разлике. Код нас су јефтинији млечни производи, а бела техника је скупља у Бугарској - каже Илић.

И даље је јефтинија кожа, а посебно услуге зубара и очних лекара.

За 100 евра нас троје из породице обавили смо преглед код очног лекара и купили врло квалитетне фирмиране наочаре. Све то можете завршити у једном дану - објашњава један Неготинац.

За све који планирају да путују у Бугарску обавештење да такси вожња од граничног прелаза Брегово до Видина и назад кошта 30 лева (15 евра).

РУМУНИЈА

У ишчекивању уласка Србије у Европску унију, Кладово је на неочекиван начин постало стециште комшија из Румуније. Становници суседног Турн Северина већ су створили навику да једном до два пута месечно дођу у Кладово на цео дан, где, углавном у хипермаркету, пазаре прехрамбене намирнице и кућну хемију, а затим породично ручају у неком од кладовских ресторана. Према евиденцији царинских служби, преко граничног прелаза Ћердап, у Србију месечно уђе око 15.000 Румуна. Пазарни дан је субота и тада се у градићу са десетак хиљада становника сјати барем 500 Румуна.

Трговци у Кладову румунским купцима за куповну преко 150 евра, с обзиром на то да роба завршава преко границе, одобравају и попуст за износ ПДВ. Међутим, како кажу, за разлику од периода пре две године, сада је већ реткост да пазар премаши 100 евра. Познаваоци прилика у Румунији тврде да је, у ствари, јако мали број Румуна платежно способнији од наших људи, будући да је просечна плата у Румунији свега 240-280 евра.

(Блиц)